

тым трэба падцягваць не словам, а справай і гэта справа павінна зраць інтарэсы студэнтаў. «Тады яны будуць туды ісці. Трэба выбудоваць сістэму. Будзе сістэма — яна будзе працаваць», — канстатаваў кіраўнік дзяржавы.

Прэзідэнт заўважыў, што ў рабоце ВНУ заўсёды важна наяўнасць розных пунктаў гледжання, але спрэчныя пытанні павінны абмяркоўвацца спакойна, без наскокаў адзін на аднаго. Па яго словах, «нельга ламаць адно аднаму рэбры», прытым сваім людзям, а не ворагам.

«Таму давайце будзем акуратайнейшымі. І будзем бачыць, што нам трэба зберагчы нашу краіну. Мы ж з вамі яе выбудавалі. Ці дрэнна, ці добра — яна такая, якой мы яе выбудавалі. І, паверце, такой іншай краіны ў свеце няма. Толькі знутры не трэба гэта ўсё крышыць і ламаць, бо трапім пад бот ці пад бізун вядомых людзей... Я не праду залішне. На сваім месцы зрабіць усё, што ты можаш. Калі кожны зробіць усё, што ён можа, у два разы багацейшы будзем», — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы.

«Мы маем галоўнае: мы жывём у ціхай краіне і гадуем сваіх дзяцей. Калі б у 2020 годзе мы не выстаялі, у нас было б горш, чым ва Украіне. Калі б хоць на адну ноч аб'явілі, што тут іншая ўлада, нават фэйк закінулі, яны звяртаюцца да НАТО — войскі гатовы былі выйсці да Смаленска. Хто б потым тут разбіраўся. Расіянам убачыць натаўскія войскі пад Смаленскам — гэта горш, чым пад Харкавам. І тут бы пачалася трэцяя сусветная вайна, — растлумачыў Аляксандр Лукашэнка. — Таму я замежнікам заўсёды кажу: вы павінны маліцца на беларусаў. Мы выратавалі вас ад трэцяй сусветнай вайны, выстаяшы тут», — адзначыў Прэзідэнт.

Патрэбныя розныя пункты гледжання і ніякага ўціску

Нарада працягвалася больш за тры гадзіны. Прэзідэнт уважліва выслухаў розныя меркаванні і ацэнкі на момант сітуацыі ў ВНУ. Ён не стаў прымаць радыкальных рашэнняў ў адносінах да рэктара БДУ. Кіраўнік дзяржавы адзначыў, што ніколі не прымае рашэнняў з бухты-барахты, тым больш калі размова ідзе аб кадрах рашэннях. Ён раскажаў, што і прыехаў ва ўніверсітэт, каб на свае вочы ўбачыць сітуацыю, разабрацца і тады прымаць рашэнне. Прэзідэнт заўважыў, што Беларускаму дзяржаўнаму ўніверсітэту ўдзяляецца больш увагі і даецца больш фінансавання, чым іншым ВНУ, а значыць, і патрабаванне павінна быць адпаведнае. Па словах беларускага лідара, з усёй сітуацыі і па выніках абмеркавання разумны

чалавек зробіць высновы. Андрэй Кароль захоўвае сваю пасаду, але кантроль будзе сур'ёзны, папярэдзіў Прэзідэнт.

«Я далёкі ад той думкі, што ўсе прытрымліваюцца той пазіцыі, у рэчывы якой развівалася наша дыскусія. Але досвед мне дазваляе гэта адчуваць, што няма такога настрою ў гэтай аўдыторыі, што нам трэба рабіць тут нейкія рэвалюцыйныя кадравыя пераўтварэнні. Так, ёсць недахопы. Яны ў асноўным аб'ектыўныя, прынесеныя ў наша грамадства, у тым ліку і ў БДУ», — рэзюмаваў кіраўнік дзяржавы.

Аляксандр Лукашэнка мяркуе, што размова атрымалася карыснай для ўсіх. Ён папрасіў усіх зрабіць з яе адпаведныя высновы і нацэліцца на тое, каб даць вынік. Прэзідэнт настройвае ўсіх на працу.

Кіраўнік дзяржавы папярэдзіў, што прыезд у БДУ — толькі пачатак яе далейшай работы ў ВНУ. Ён даручыў Адміністрацыі Прэзідэнта на восень-зіму спланаваць работу ва ўніверсітэтах. Рэктары, запрашаныя на нараду, убачылі, у якім кантэксце ў будучыні будзе размова ў іх у ВНУ. Аляксандр Лукашэнка заўважыў, што Ігар Сергееў мае рацыю, кажучы пра закасцяненасць некаторых рэктараў. «Мужыкі, мы вас паварушым у найбліжэйшы час вельмі моцна. Гэта недапушчальна. Адукацыю трэба весці на патрэбным узроўні і даваць нармальную адукацыю. Хтосьці там апусціўся і рукі апусціў — гэтага не будзе. У тым ліку і ў нашым Беларускаму дзяржаўным універсітэце», — папярэдзіў ён.

Аляксандр Лукашэнка заўважыў, што пры выбудованні работы ў ВНУ важна ўлічваць спецыфіку гэтых арганізацый і людзей, якія ў іх працуюць. Да асаблівых, вучоных людзей, па яго словах, не павінна быць залішніх патрабаванняў, нейкага ўшчамлення. «Я ж ваш калега — выкладчык, лектар. І вось я гляджу ў аўдыторыю, калі выступалі людзі. Хтосьці скрываўся, хтосьці галавой махае, хтосьці не згодзен. Бачу, што нават у гэтай аўдыторыі не усё адназначна. Ну і не трэба. Не павінна быць адназначнасці гэтай», — сказаў ён. Па яго словах, павінны быць розныя пункты гледжання.

Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што арыентуе на такія падыходы і сілавая ведамства, бо нават апанентаў трэба ў першую чаргу паспрабаваць павярнуць да сябе.

Што датычыцца інтэлігенцыі, то Прэзідэнт таксама лічыць недапушчальным «вастрыць» яе пад таго ці іншага палітычнага дзеяча: «Гэтага быць у нашым грамадстве не павінна. Ніякіх вуліц, ніякіх помнікаў, асабліва пры жыцці», — сказаў кіраўнік дзяржавы.

Валерыя СЦЯЦКО.
Фота БелТА.

«Краіну трэба захавець, і мы павінны мабілізавацца»

Пасля нарады, якая працягвалася больш за тры гадзіны, Прэзідэнт сустрэўся з журналістамі і адказаў на самыя зладзённыя пытанні. Дарэчы, большасць журналістаў прэзідэнцкага пула атрымлівала спецыяльнасць менавіта ў БДУ, таму лёс і будучыня альма-матар цікавіла іх не менш, чым вострыя тэмы.

«Я хачу сказаць, што прыкладная размова павінна прайсці па ўсіх ВНУ. Мы павінны сустрэцца і паразмаўляць з кіраўнікамі ўсіх ВНУ, са студэнтамі. Данесці сваю пазіцыю. Прымуць яе, не прымуць, хтосьці адсядзіцца, прамаўчыць — іх справа. Але гэта павінна прагучаць ад імя Прэзідэнта. Нават калі гэта не прэзідэнт. Наталля Іванаўна Качанова пайшла кудысьці, яна павінна пазіцыю Прэзідэнта данесці, а там няхай сядзяць і думаюць, каб непанадна было. Бо далёка не ўсё адназначна. Яно і не можа быць адназначна, гэта ж ВНУ, гэта ж вальнадумства. Вазьміце гісторыю, заўсёды і ўсюды так было. Папраўкі трэба рабіць, але не дапускаць ніякіх варожых заскокаў. Краіну трэба захавець, і мы павінны мабілізавацца», — адзначыў Аляксандр Лукашэнка.

Першы крок да шматпалярнага свету

Журналісты папрасілі Прэзідэнта падзяліцца сваім бачаннем вынікаў праведзенага ў Ёхансбургу саміту БРІКС. Як вядома, па выніках саміту колькасць членаў гэтай арганізацыі павялічыліся. Журналісты спыталі, ці не азначае гэта заканчэнне гегемоніі Захаду.

«Я думаю, што заходняя гегемонія пакуль не заканчваецца, але гэта моцны крок у гэтым напрамку. Там не толькі СМІ напружыліся і эксперты, там палітыкі самага высокага ўзроўню напружыліся. Ёсць пра што думаць і ёсць над чым задумацца. Гэта вельмі моцны крок да шматпалярнага свету», — адказаў Прэзідэнт. Ён нагадаў сваё выступленне на саміце ШАС, дзе адзначыў, што шмат хто з прагрэсіўнага чалавечтва павярнуўся ў бок ШАС і трэба не спазніцца, падцягнуць гэтыя сілы, каб зрабіць магутнай гэтую арганізацыю і стварыць цэнтр сілы. БРІКС зрабіў гэты крок, гэта першы крок. «А далей, глядзіш, і разліковыя адзінкі, валюта з'явіцца. Яны ж больш за ўсё гэтага баяцца, асабліва амерыканцы, якія кіруюць. Яны разумеюць, што заўтра долар адбяруць у іх, груба кажучы, з'явіцца новая валюта, і гегемонія скончыцца. На дурніцу жыць ужо не атрымаецца. Прыдзецца не проста друкаваць гэтыя долары круглыя суткі, а іх трэба будзе зарабляць, як гэта робім мы і ўвесь свет. Таму ў гэтым напрамку крокі зроблены», — адзначыў Аляксандр Лукашэнка. Ён заўважыў, што, як чалавек радыкальны, чакае больш рашучых крокаў. Але ў той жа час разумее, што з-за розных меркаванняў і падыходаў можа не атрымацца зрабіць радыкальныя крокі. «Але галоў-

нае — не спыніцца. Трэба рухацца ў гэтым напрамку», — упэўнены беларускі лідар. Ён адзначыў, што такія буйныя гульцы, як Кітай і Індыя, у гэтым напрамку рухаюцца. Аляксандр Лукашэнка заўважыў, што многія раней баяліся гаварыць аб шматпалярнасці. І нагадаў, што больш за 20 гадоў таму, выступаючы ў Кітаі, ён сказаў, што нам патрэбен шматпалярны свет. «Свет да гэтага рухаецца. І дзякуй Богу», — падкрэсліў беларускі лідар.

«Мы ваяваць за Еўропу і рваць на сабе адзенне не будзем»

Журналісты пацікавіліся, як кіраўнік дзяржавы ацэньвае крокі нашых суседзяў па поўным закрывіці граніцы і каму, на яго думку, гэта можа нашкодзіць больш за ўсё. Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што Літву і Латвію ён не разумее. Паводле яго слоў, яны проста ў трэндзе бягуць наперадзе паравоза. Каб не трапілі пад яго, перасцярог Прэзідэнт. «Хочуць яны закрыць — няхай закрываюцца. Мы ж усё роўна ў Літву, Латвію не ездзім, праз іх таксама не працуем. Каму яны горш зробіць? Яны зробіць горш самім сабе і сваім людзям», — адзначыў ён. Прэзідэнт падкрэсліў, што за час дзеяння бяззавівага рэжыму Беларусь наведла каля 700 тысяч грамадзян суседніх краін. І ўсе яны бачаць, што Беларусь — мірная краіна, і ніякіх прэтэнзій да Літвы, роўна як да Латвіі ці Польшчы, не мае, што не патрэбна кіраўніцтвам гэтых краін. «Мы хочам жыць на сваёй зямлі, нам не трэба ні польскія землі, ні літоўскія, ні латышскія. Ну, у іх палітычны псіхоз напярэдадні выбараў, вось яны і будуць нагнаць гэтую сітуацыю. Ну, закрывоць, няхай закрываюць, зробіць горш толькі для сябе», — упэўнены беларускі лідар. Пры гэтым ён адзначыў, што беларускі бок гатовы дапамагачь (калі трэба, і бясплатна) народам гэтых краін, якія цяпер знаходзяцца не ў лепшым фінансавым стане. «Там не дурні, там людзі моцныя, загартаваныя, як мы. Яны хутка знясуць гэтых кіраўнікоў», — адзначыў Аляксандр Лукашэнка. Ён нагадаў, што ўрад Латвіі нядаўна пайшоў у адстаўку. «Што, ім дрэнна так было? Не. Таму яны самі сябе губяць. Няхай закрываюць. Калі ім трэба закрываць — няхай закрываюць», — рэзюмаваў Прэзідэнт.

Сёння беларуская тэматыка — вядучая ў польскім парадку дня. У Прэзідэнта пацікавіліся, што ён думае на гэты конт. Аляксандр Лукашэнка адказаў: гэта азначае, што ў Польшчы Беларусь паваяваюць і з ёй лічацца.

«Што яны сёння скажуць — што дарма сцяну пабудавалі? Кіраўніцтва Польшчы ім не скажа, што гэтая сцяна не перашкода для мігрантаў. Для мяне гэта таксама дзіўна. Ніводнага мігранта, які вырашыў прайсці ў Польшчу праз сцяну, сцяна не затрымала», — заўважыў Прэзідэнт.

«Калі казаць пра мігрантаў. Не мы стварылі гэтую хвалю. Яны адмовіліся з намі супрацоўнічаць, цэнтры будаваць, фінансаваць і гэтак далей. І супраць нас увялі

санкцыі. І я тады кажу: што вы, вар'яты? Вы ўвялі супраць мяне санкцыі, і я вас буду бараніць ад мігрантаў? Ну дык лавіце іх там. Меркель жа іх туды ў свой час паклікала. Яны гэта памятаюць. Мы абсалютна не вінаватыя ў тым, што гэтая хваля мігрантаў пайшла. Яна была б меншай праз Беларусь, калі б не было вайны ва Украіне. Яны і там хадзілі ў Еўропу, праз Украіну, за вялікія грошы, калі не было гэтай вайны. Цяпер засталася гэтае акно. Мы з іх хабару не бяром. Але мы ваяваць за Еўропу і рваць на сабе адзенне не будзем. У сувязі з той палітыкай, якую яны праводзяць», — сказаў Аляксандр Лукашэнка. Ён таксама адзначыў, што яго здзіўляе той факт, што ў Польшчы вынеслі на рэфэрэндум пытанне наконт сцяны на граніцы з Беларуссю. «І не вынеслі «будаваць ці не будаваць», а «будзем зносіць ці не». Слухайце, я лічыў, што там ва ўладзе разумныя людзі. Такое пытанне вынесці на рэфэрэндум — ну гэта ідыятызм поўны! Яны што, палякаў за ідыётаў лічаць? Адрозна палякі «ацанілі» гэты ўчынак», — сказаў Прэзідэнт.

Што да беларускай тэматыкі ў Польшчы, то, паводле слоў кіраўніка дзяржавы, палякі павінны разумець — прычына толькі адна: ім патрэбны нейкі знешні вораг — Беларусь, Расія. Ён таксама заўважыў, што жыхары Польшчы часта параўноўваюць сваю краіну з Беларуссю, і гэтыя параўнанні не на карысць Польшчы. І насельніцтва пытаецца ў свайго кіраўніцтва, чаму ў іх не так.

«Яны ж параўноўваюць. Таму нас трэба апусціць. Яны на гэтым беларускім кані хочучы ускочыць у парламент і перамагчы. Не атрымаецца. Палякам мы ўсё тлумачым і растлумачым. У найбліжэйшы час яшчэ павялічым гэтыя размовы на польскую тэму. Будзем ім гаварыць праўду. Ды і палякі бачаць самі», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

«Прыгожын ніколі не прасіў для сябе гарантый бяспекі»

Прадстаўнікі СМІ не маглі не абмеркаваць авіякатастрофу ў Цвярской вобласці — гібель Яўгена Прыгожына. Журналісты звярнулі ўвагу, што пасля гэтага многія сталі папракаць Прэзідэнта Беларусі ў тым, што ён «не гарантаваў бяспеку Прыгожыну».

«Калі прама адказаць на гэты пытанне: я і не павінен гарантаваць бяспеку Прыгожыну. Гэта па-першае. Па-другое, ніколі ў такім ключы размова і не ішла. А па-трэцяе, запамніце: па бяспекі мы двойчы падыходзілі да гэтага. Першы раз, калі я яму тэлефанаваў і ішлі перагаворы, калі яны маршам ішлі на Маскву. Я яму кажу: «Жэня, ты разумееш, ты загубіш людзей і сам загінеш?» У запале гэты чалавек (толькі з фронту): «Чорт з імі, загіну!» Я яму кажу: «Жэня, я зараз табе вышлю вяроўку і кавалак мыла». — «Не, не, не. Я так не хачу. Я героем загіну». Вось першая размова ішла. Другі раз, калі ён прыязджаў да мяне з Дзімам Уткіным. Я катэгарычна іх абодвух папярэдзіў: «Хлопцы, глядзіце».

(Заканчэнне на 4-й стар.)